

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219202174
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2219202174.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, adresa D., C. XXX/X, zastúpenej advokátkou: JUDr. Eva Skačányiová, so sídlom Dunajská Streda, Korzo Bélu Bartóka 789/3, proti žalovanému: E. C., nar. X.X.XXXX, adresa D., C. XXX/X, zastúpenému advokátkou: JUDr. Helena Buzgóová, so sídlom Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 2, o zaplatenie 5.600,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 8C/7/2019-404 zo dňa 11.11.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd žalobu žalobkyne (ktorou sa od žalovaného domáhala zaplatenia sumy 5.600,- Eur z titulu nadužívania spoluvlastníckych podielov nehnuteľností v spoluvlastníctve strán v období od 1.6.2016 do 23.8.2018) výrokom I. v celom rozsahu zamietol a vo výroku II. vyslovil, že stranám konania náhradu trov konania nepriznáva.

Pri rozhodovaní súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, keď ustálil, že žalobkyňa a žalovaný si zmluvou o zrušení podielového spoluvlastníctva zo dňa 04.04.2018 vyporiadali podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. ú. D., Obec D., Okres Dunajská Streda, vedených Okresným úradom Dunajská Streda katastrálny odbor na LV č. XXXX, LV č. XXX, LV č. XXXX a LV č. XX. Na základe návrhu na vklad vlastníckeho práva Okresný úrad Dunajská Streda, katastrálny odbor dňa 23.08.2018 pod č. V 2760/2018 rozhodol o povolení vkladu.

Žalobkyňa a žalovaný do času vyporiadania podielového spoluvlastníctva boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcim sa v kat. ú. D., Obec D., Okres Dunajská Streda, vedeným Okresným úradom Dunajská Streda, katastrálny odbor na LV č. XXXX, LV č. XXX, LV č. XXXX a LV č. XX. Žalobkyňa bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti - bytu č. X na prvom nadzemnom podlaží dvojbytového domu s.č. XXX, nachádzajúceho sa na parc. č. 207/2 a parc. č. 207/4 v podiele 1 - iny - B3 na LV č. XXXX. Žalovaný bol podielovým spoluvlastníkom v podiele 3 - ín - B1 + B2 na LV č. XXXX (č.l. 37 - LV č. XXXX - 15.02.2018). Žalobkyňa tvrdila, že byt č. X užíval výlučne sám žalovaný a to aj napriek tomu, že bol podielovým spoluvlastníkom len v 3 inách, pričom ona mala podiel 1 - iny. Žalobkyňa bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností na LV č. XXX parc. č. 207/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 400 m2, parc.č. 207/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 99 m2, parc. č. 207/3 - zastavané

plochy a nádvoria o výmere 97 m² a parc. č. 207/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 12 m² podľa B3 v podiele 1 - ice. Žalovaný bol podielovým spoluvlastníkom k predmetným nehnuteľnostiam taktiež v podiele 1 - ice podľa B1 + B2 (č.l. 39 - LV č. XXX - 15.02.2018 zhodne aj č.l. 342). Tvrdila, že žalovaný užíval výlučne sám aj nehnuteľnosť parc.č. 207/3, na ktorej je postavená dielňa, ktorú tiež užíval len on sám a to aj napriek tomu, že bolo iba podielovým spoluvlastníkom v 1/2 - ici a ona bola tiež podielovou spoluvlastníčkou. Žalobkyňa bola podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností na LV č. XX parc. č. 205 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 679 m², parc.č. 206 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 289 m² a rodinného domu s.č. XXX nachádzajúceho sa na parc. č. 205 podľa B3 v podiele 1 - ice. Žalovaný bol podielovým spoluvlastníkom k predmetným nehnuteľnostiam taktiež v podiele 1 - ice podľa B2 (č.l. 40 - LV č. XX - 15.02.2018 zhodne aj č.l. 341). Žalobkyňa tvrdila, že parc.č. 205 užíval výlučne sám žalovaný, ktorý bol podielovým spoluvlastníkom len v 1 - ici, pričom ona mala podiel 1/2 - icu. Na tejto parcele sa nachádza aj maštaľ, ktorú, ako tvrdí žalobkyňa, taktiež užíval výlučne žalovaný napriek tomu, že boli podielovými spoluvlastníkmi.

Dňa 11.11.2021 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vykonaný výsluch žalobkyne. Z jej výpovede vyplýva, že k bytu č. X mala kľúče kým žila manželka žalovaného, ale po jej smrti sa tam už nedostala, pretože nemala kľúče od vymenených zámkov. Kľúče si od žalovaného nepýtala, vtedy už boli vzťahy zlé, nepotrebovali sa tam dostať, nemali dôvod tam chodiť. Do dielne ani do maštale nemali taktiež prístup, pretože žalovaný vymenil zámky. Kľúče od vymenených zámkov nemali, ani nechceli. Kľúče si od žalovaného nepýtala. V období od 01.06.2016 do 23.08.2018 nevyzvala žalovaného, že chce vyššie uvedené nehnuteľnosti užívať. V tom období od neho nepýtala ani kľúče z vymenených zámkov. Nežiadala žalovaného o sprístupnenie spoločných nehnuteľností, neposlala mu v tom smere žiadnu ani písomnú výzvu. Prvýkrát ho vyzvala, ale iba na zaplatenie náhrady za neužívanie v roku 2018. Z výsluchu žalovaného vyplynulo, že byt č. X zamkol, lebo sa mu strácali veci. Kľúče od bytu od neho nepýtali, ani ho nežiadali, aby mohli do bytu chodiť. Maštaľ uzamknutá nebola, lebo tam nie je zámok. Dielňa je cez deň otvorená, zamyká ju len večer. Kľúče od dielne mal len on, ale zámok tam nenechal. Žalobkyňa kľúče od maštale a dielne od neho v období od 2016 do 2018 nepýtala. Nepovedala, že to chce užívať.

Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 123, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. – ďalej aj len Obč. zák.) ako nárok spoluvlastníka vyplývajúci priamo z ust. § 137 Obč. zák. s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 277/2009 zo dňa 24.11.2009, uznesenia ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 342/2012 z 3.7.2012 a II.ÚS 140/2013 z 21.2.2013.

Prvoinštančný súd pokračoval, že bez ohľadu na charakter uplatneného nároku spoluvlastníka platí, že pokiaľ spoluvlastník neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu napriek tomu, že by mu v tom ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov bránil, nárok na náhradu za neužívanie mu nevzniká. Len samotná skutočnosť, že žalovaný by bez ďalšieho užíval predmetné nehnuteľnosti, nemôže byť dôvodom na uplatnenej peňažnej náhrady žalobkyňou titulom, že neužíva spoločnú vec v rozsahu zodpovedajúcom jej spoluvlastníckemu podielu. Právo na poskytnutie peňažnej náhrady patrí len z užívania veci fakticky vylúčenému spoluvlastníkovi (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 140/2013 z 21.2.2013). Predpokladom úspechu žaloby o vyplatenie náhrady za neužívanie spoluvlastníckeho podielu je nielen existencia podielového spoluvlastníctva a užívanie druhým, resp. ďalším spoluvlastníkom nad rámec jeho spoluvlastníckeho podielu, ale aj to, že spoluvlastník, ktorý žiada náhradu za neužívanie, mal záujem spoločnú vec vo výške svojho spoluvlastníckeho podielu užívať, ale nemohol, lebo mu v tom bránil spoluvlastník, od ktorého náhradu požaduje.

Žalobkyňa sa bezpochyby domáhala peňažného plnenia voči žalovanému, keď tvrdí, že neužíva spoločné veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, lebo ich užíva žalovaný. Uplatnila si teda právo, ktoré vyplýva z podielového spoluvlastníctva, a ktoré sa opiera o ustanovenie § 137 ods. 1 Obč. zák.. Nejedná sa o vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 Obč. zák.).

Nie je sporné, že žalobkyňa a žalovaný v období od 01.06.2016 do 23.08.2018 boli podielovými spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností (§ 136 Obč. zák.). Nesporné je aj to, že v rozhodnom období od 01.06.2016 do 23.08.2018 sa žalobkyňa a žalovaný nedohadovali o hospodárení so spoločnou vecou (§ 139 ods. 2 Obč. zák.). Z dokazovania vyplynulo, že vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným sú veľmi

narušené a boli narušené už v období, za ktoré žiada žalobkyňa náhradu. Uvedené medzi stranami sporné nie je.

Žalobkyňa preukázala, že v rozhodnom období neužívala byt č. X, keď z jej výpovede vyplynulo, že zámok na byte bol vymenený žalovaným, ktorú skutočnosť žalovaný vo svojej výpovedi potvrdil. Žalobkyňa preukázala, že žalovaný užíval aj ďalšie z vyššie uvedených nehnuteľností, keď uvedené vyplynulo aj z výpovede žalovaného. Nepreukázala ale, že by ich užíval výlučne sám žalovaný (maštal - žalobkyňa tvrdí - vymenený zámok, žalovaný - nie je tam zámok, dielňa - žalobkyňa tvrdí - vymenený zámok, žalovaný - cez deň odomknuté, zamykal len na noc), užívanie pozemkov vyššie uvedených výlučne žalovaným v rozhodnom období zostalo tiež sporné. Je však podstatné to, že nebola naplnená jedna z podmienok na vznik nároku žalobkyne na náhradu za neužívanie a to jej vôľa a úmysel užívať vyššie uvedené nehnuteľnosti v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu a skutočnosť, že v užívaní jej bránil žalovaný. Ak totiž záujem užívať spoločné nehnuteľnosti preukázaný nebol, tak potom nemôže byť ani preukázaný vznik práva v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1/ Obč. zák. na poskytnutie peňažnej náhrady za to, že bola žalobkyňa vylúčená zavinene žalovaným z užívania spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa žiadnym svojím konaním nepreukázala žalovanému v rozhodnom období rokov 2016 - 2018 svoj úmysel užívať vyššie uvedené spoločné nehnuteľnosti v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, iba v roku 2018 požiadala žalovaného o náhradu. Jednoznačne to vyplýva z jej výpovede ako strany konania, na pojednávaní dňa 11.11.2021, kedy uviedla, že nežiadala kľúče, že nežiadala žalovaného, aby jej sprístupnil a umožnil užívanie spoločných nehnuteľností v tom období. Nemení na tom nič ani to, že je nesporné, že ich vzťahy v rozhodnom období už boli naštŕbené. V období od 01.06.2016 do 23.08.2018 žalobkyňa žiadnym relevantným spôsobom neprejavila záujem užívať vyššie uvedené spoločné nehnuteľnosti, nežiadala napr. kľúče od vymeneného zámku, nežiadala žalovaného o sprístupnenie nehnuteľností a tým ani to, že jej v užívaní spoločných vecí bránil žalovaný. Keďže žalobkyňa nepreukázala svoj úmysel užívať vyššie uvedené nehnuteľnosti, nemohlo dôjsť zo strany žalovaného k jej faktickému vylúčeniu z tohto užívania spoločných vecí.

Pokiaľ sa týka listín, okrem tých, ktoré sú vyhodnotené v časti skutkový stav, prvoinštančný súd tieto listiny nevyhodnotil v tomto rozhodnutí, pretože by išlo o vyhodnotenie dôkazov nad rámec potrebného pre rozhodnutie o žalobe. Lekárske správy o zdravotnom stave žalovaného (č.l. 73 - 80, č.l. 163, č.l. 363) nie sú relevantné pre toto konanie, keďže žalobkyňa nepreukázala svoj úmysel užívať spoločnú vec a jej faktické vylúčenie. Obdobne je tomu aj pokiaľ sa týka potvrdenia o dôchodku žalovaného (č.l. 68). Nie je právne významné pre účely tohto konania, kto a akým spôsobom hradil náklady (listiny predložené žalovaným - č.l. 69, 70, 71, 72) spojené s užívaním nehnuteľností, pretože žalobkyňa nepreukázala svoj úmysel užívať spoločné nehnuteľnosti a ani jej faktické vylúčenie zo strany žalovaného. Pre účely tohto konania nie je nutné vyhodnotiť ani zápisnicu mesta - č.l. 20 a zhodne aj č.l. 357, č.l. 121 - oznámenie o zlúčení územného a stavebného konania, č.l. 122 - situáciu, č.l. 124 - geometrický plán a zhodne aj č.l. 343 a 354, fotky - č.l. 355, 376, č.l. 359 - zmluvu o nájme a č.l. 119 - náklady cestovky, č.l. 11 - správa o trhovej cene nehnuteľností pretože v konaní nebol naplnený jeden zo základných predpokladov na preukázanie existencie nároku na náhradu za neužívanie a to úmysel žalobkyne užívať spoločné veci a skutočnosť, že jej v tom fakticky bránil žalovaný.

Prvoinštančný súd pokračoval, že žalobkyňa navrhla doplnenie dokazovania a to vypočítaním jej manžela - syna žalovaného. Tento dôkaz súd nevykonával, pretože by išlo o dokazovanie nad rámec dokazovania potrebného pre účely tohto konania. Sama žalobkyňa sa vo svojej výpovedi vyjadrila, že neprejavila vo vzťahu k žalovanému svoj úmysel užívať spoločné nehnuteľnosti v období od 01.06.2016 do 23.08.2018, preto výsluch jej manžela by bol nadbytočným dôkazom, keď neuniesla dôkazné bremeno o jej úmysle užívať nehnuteľnosti, ktoré mala v podielovom spoluvlastníctve so žalovaným a že ju z faktického užívania žalovaný vylúčil. Žalovaný navrhol doplnenie dokazovania, že označia svedkov ohľadne užívania. Navrhovaný dôkaz súd nevykonával, pretože z tých istých dôvodov, lebo by išlo o dokazovanie nad rámec potrebného dokazovania.

Prvoinštančný súd nadväzoval, že žalobkyňa ako aj žalovaný poukazovali na dobré mravy. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným sú naozaj veľmi vážne a hlboko narušené, ako to vyplýva aj zo správy mediátorky. V záujme oboch a tiež v záujme manžela

žalobkyne - syna žalovaného, ale najmä v záujme detí žalobkyne, ktoré sú vnukmi žalovaného, by bolo vhodné, ak by strany konania uprednostnili mediáciu a vôľu viesť dialóg vhodnou terapeutickou formou aj cez tretiu, nestrannú a nezávislú osobu a postupnými aj malými krokmi by smerovali k znižovaniu napätia medzi sebou a prejavovali by si navzájom záujem vžiť sa do pocitov a prežívania toho druhého, záujem veci si medzi sebou vyjasniť.

Žaloba žalobkyne voči žalovanému bola v celom rozsahu zamietnutá, z čoho vyplýva, že žalobkyňa bola v konaní neúspešná a žalovaný úspešný. Vzhľadom na uvedené by v zásade mal žalovaný nárok na náhradu trov konania. Výnimočne v tejto veci prvoinštančný súd náhradu trov konania nepriznal ani jednej zo strán konania (§ § 261 ods. 1/ CSP a 257 CSP). Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v tom, že ide o spor v rámci rodiny, zo vzťahu nevesta, svokor - otec a syn. Priznané trovy konania by mohli byť ďalším dôvodom na zhoršenie týchto vzťahov a v záujme oboch strán je, aby sa zlé vzťahy medzi nimi ďalej neprehlbovali.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojej advokátky odvolanie žalobkyňa, pričom uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, písm. g) citovaného ustanovenia, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a podľa § 365 ods. 1 písm. h) citovaného ustanovenia, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa domáhala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolateľka uviedla, že so závermi súdu prvej inštancie nesúhlasí. Skutkový stav, na ktorom súd založil svoje rozhodnutie, spočíva v podstate len na výsluchu žalobkyne a žalovaného, pričom ich vyjadrenia boli rozporné. Ona uviedla, že žalovaný jej spoluvlastnícky podiel fakticky neumožnil užívať, nemal záujem sa s ňou dohodnúť na spoločnom užívaní, pretože jej spoluvlastníctvo nikdy neuznal. Vo vyjadrení k žalobe z 24.6.2019 žalovaný zdôrazňoval, že všetok majetok v ich spoluvlastníctve nadobudol iba on s nebohou manželkou, veľmi tvrdo pracovali, majetok zveľaďovali, aby ho mohol zanechať synovi, a nie žalobkyňi. Ona prišla do ich domácnosti bezmajetná, stala sa vlastníčkou veľkého majetku preto, že vydierala syna žalovaného (jej manžela) a prinútila ho, aby sa svojho majetku po nebohej matke zriekol a daroval ho jej, pričom zdôrazňoval, že nárok žalobkyne odporuje dobrým mravom. Tieto vyjadrenia podľa odvolateľky nezodpovedajú pravde a je z nich zrejmé, že žalovaný má k nej nadmieru negatívny a nenávisťný vzťah, že ju ignoruje, odmieta s ňou komunikáciu, dohadovanie so žalovaným bolo nemožné. Akýkoľvek pokus o dohodu alebo vyslovenie nesúhlasu s tým, že užíva viac ako mu patrí a že jej znemožnil spoločnú vec užívať, bolo zbytočné. Vyčíta preto súdu, že vec neposúdil komplexnejšie, nezohľadnil osobitosti prípadu a bez náležitého posúdenia veci, riadneho zistenia skutkového stavu a odstránenia rozporov vo vyjadreniach strán, urobil záver, že žalobkyňa fakticky ani nemala záujem o nejaké užívanie, lebo ani žalovaný jej v tom nebránil. Žalovaný nedokázal pochopiť, že sa žalobkyňa stala podielovou spoluvlastníčkou nerešpektoval ju a bolo by úplne zbytočné, aby sa na neho akoukoľvek formou obracala s návrhmi na dohodu o spoločnom užívaní, resp. aby od neho požadovala kľúč od nehnuteľností. V tomto ohľade mohol konať manžel žalobkyne, ktorý sa pokúšal otcovi dohovoriť, bolo to ale neúspešné. Naopak viedlo to k ostrým konfliktom. Práve pre tieto okolnosti navrhla vypočuť ako svedka manžela, čo ale súd zamietol. Žalobkyňa s tým nemôže súhlasiť, jej výpoveď a výpoveď žalovaného sú značne rozporné a taktiež sa nestotožňuje so záverom súdu, že neprejavila záujem o užívanie spoločných nehnuteľností a preto nejde na strane žalovaného o nadužívanie jeho spoluvlastníckeho podielu. Neobstojí, že o užívanie spoločných nehnuteľností nemala záujem. Cestou právnej zástupkyne písomne 29.6.2016 pripomenula žalovanému, že jej bráni v užívaní vlastníctva, zamedzuje jej prístup na spoločné nehnuteľnosti a navrhla ako jediné možné riešenie podielové vlastníctvo dohodou zrušiť a vyporiadať ho. Upozornila ho tiež, že za nadužívanie spoluvlastníckeho podielu má nárok na peňažný ekvivalent. Napokon dňa 5.3.2018 podala žalobu na súd o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, následne došlo k dohode o jeho zrušení a vyporiadaní (reálnou deľbou) a nadväzne z tohto dôvodu zobrala žalobu späť, pričom súd konanie zastavil. Odvolateľka poukázala na to, že v celom súdnom konaní a ani predtým, žalovaný neuvádzal a nenamietal, že ona sa o spoločné nehnuteľnosti nezaujímal a nedomáhala sa ich užívania. Žalovaný je konfliktná osobnosť, ktorá sa nedokáže dodnes vysporiadať s určitými faktami, preto by

bolo v kritickom čase úplne bezpredmetné pokúsiť sa o riešenie užívania spoločných nehnuteľností a už vôbec bolo vylúčené, aby si osobne dovolila od neho pýtať kľúče od nehnuteľnosti.

Odkaz prvoinštančného súdu na uznesenie II.ÚS 140/2013-14 nepokladá za relevantný, keďže v tejto bolo zistené, že žalovaní neboli vylúčení z užívania svojich spoluvlastníckych podielov. V prejednávanej veci však žalobkyňa vylúčená bola. Záver súdu, že sa nedomáhala aktívne spoluužívania, vzhľadom na okolnosti vzťahov strán, nemôže bez ďalšieho potvrdiť, že o užívanie sporných nehnuteľností nemala záujem. Ona sa so žalovaným na spoločnom užívaní nehnuteľnosti nemohla dohodnúť vzhľadom na okolnosti prípadu.

Súdna prax sa v minulosti pri posudzovaní predmetného nároku prikláňala väčšinou k názoru, že nárok má povahu bezdôvodného obohatenia, čo vyplýva aj z judikatúry NS ČR napr. sp. zn. 22Cdo 1499/2006, 25Cdo 2676/1999, ale aj z iných rozhodnutí slovenských súdov. Vzhľadom na rozhodnutia, ktoré sú citované v odôvodnení rozsudku, žalobkyňa nenamieta, aby tento nárok nebol posudzovaný podľa § 137 ods. 1 a § 123 Obč. zák., teda ako nárok daný priamo zákonom a premlčuje sa v trojročnej všeobecnej dobe podľa § 101 Obč. zák., ustanovenia o bezdôvodnom obohatení majú len podpornú povahu.

Podľa uznesenia IV.ÚS 342/2012-19, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie, neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníka musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem toho, ak by bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Dôvod, pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné užívanie časti veci treťou osobou.

Žalobkyňa sa so žalovaným na užívaní spoločnej veci nedohodla nikdy, ani konkludentne nedala najavo, že môže užívať celé nehnuteľnosti bezplatne, išlo o faktický stav. Nehnuteľnosti reálne nielenže neužívala, ale nemohla užívať, v čom jej zabránil žalovaný, ktorý užíval spoločné nehnuteľnosti nad rámec veľkosti svojho spoluvlastníckeho podielu. Skutkový stav zistený prvoinštančným súdom neobstojí, je potrebné vykonať ďalšie prípustné dôkazy, ktoré neboli vykonané tiež preto, že súd nevykonal žalobkyňou navrhnuté dôkazy. Súd sa pre úplné objasnenie veci mohol oboznámiť aj so spisom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/8/2018 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva z vlastnej iniciatívy.

Vzhľadom na uvedené sa žalobkyňa domnieva, že prvoinštančný súd v dôsledku nesprávneho posúdenia, keď dospel k záveru, že nežiadaním kľúčov a expresívnymi slovnými či písomnými prejavmi sa nedomáhala svojich spoluvlastníckych oprávnení, že nemala záujem o užívanie spoločných nehnuteľností, čím došlo k tomu, že žalovaný svoj spoluvlastnícky podiel nenadužíval. Na opodstatnenie tohto nároku nevykonal súd navrhované dôkazy, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Žalovaný odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu žalobkyne predložil prostredníctvom svojej advokátky písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený a rozhodnuté v jeho prospech o trovách konania.

V úvode vyjadrenia poukázal na vlastnícke vzťahy strán k nehnuteľnostiach s tým, že nehnuteľnosť v kat. úz. D. na LV č. XXXX Okresného úradu v Dunajskej Strede – katastrálny odbor byt č. X spoluvlastnia žalobkyňa v 1 a žalovaný v 3. Nehnuteľnosti v tom istom katastrálnom území na LV č. XXX, parc. č. 207/1, 207/2, 207/3 a 207/4 spoluvlastnia žalobkyňa v podiele 1 a žalovaný v podiele 1. Nehnuteľnosť v tom istom katastrálnom území na LV č. XXXX parc. č. 208 spoluvlastní žalovaný v podiele 3 a syn žalovaného F. C. v podiele 1. Nehnuteľnosť v kat. úz. D. na LV č. XX rodinný dom súp. č. XXX spoluvlastnia žalobkyňa v podiele 1 a žalovaný v podiele 1. Nehnuteľnosť v tom istom katastrálnom území na LV č. XX parc. č. 205 a č. 206 spoluvlastnia žalobkyňa v podiele 1 a žalovaný v podiele 1.

V žalovanom období od 1.6.2016 bolo skutočné užívanie nasledovné: nehnuteľnosti – byt č. X užíval žalovaný 2, byt č. X užívala žalobkyňa s rodinou. V byte č. X je izba, ktorá od smrti manželky žalovaného nebola užívaná, ani tam nechodili, zostala viac menej nedotknutá. V roku 2005 syn s rodinou prichádzali za žalovaným do ním užívaného bytu neobmedzene, avšak žalovaná neskôr bez jeho vedomia a súhlasu

odnášala z bytu veci, až vymenil na vchodových dverách G.. Toto jeho konanie nebolo komentované a nikto sa nedomáhal užívanie niektorej miestnosti. Parc. č. 207/1 bola užívaná výlučne žalobkyňou ako autopristrešok, parc. č. 207/2 bola užívaná žalovaným, ide o plochu pod domom, parc. č. 207/3 plocha pod dielňou, ktorú užíval žalovaný so synom, nikdy nebola uzamykaná a časť dielne užívala žalobkyňa ako kurín, parc. č. 207/4 užívala žalobkyňa ako prístup do domu. Parc. č. 208 užíval syn ako výbeh pre 50 sliepok. Dom súp. č. XXX žalobkyňa prenajímala cudzím osobám, jedenkrát žalovanému poukázala nájom za užívanie nehnuteľnosti v roku 2017 za celý rok 960,- Eur. Parc. č. 205/1 užívala žalobkyňa. Parc. č. 206 užívala žalobkyňa, kde mala uložený stavebný materiál. Žalovaný užíval polovicu maštale na parc. č. 205/4 a polovicu užívala žalobkyňa ako chliev. Parc. č. 205/3 žalobkyňa užívala ako parkovisko pre autá svojho podnikania.

Ide teda vlastne o dva rodinné domy a plochu pod domom a záhradu a každý si užíval nehnuteľnosť ako práve potreboval bez akéhokoľvek dohovoru. Práve to je dôvod, pre ktorý žalovaný neuznáva nárok žalobkyne, že nad svoj spoluvlastnícky podiel jednotlivé parcely nadužíval. Tento popísaný stav užívania pretrvával dlhé roky a ani dnes užívanie nie je celkom podľa spoluvlastníckych vzťahov. Žalobkyňa, ani syn sa s ním nikdy nedohodli o spôsobe užívania nehnuteľností a ani sa nedomáhali užívania. Užívali nehnuteľnosti bez akejkolvek dohody, neprihliadajúc na spoluvlastnícke podiely. Žalovaný tvrdí a aj z geometrického plánu to vyplýva, že žalobkyňa nadužívala podstatne väčšiu časť nehnuteľnosti ako jej spoluvlastnícky patrila, bez súhlasu a dohovoru so žalovaným. Žalovaný opätovne poukázal, že nárok žalobkyne sa prieči dobrým mravom (§ 3 ods. 1 OZ), keď nadužívala nad jej vlastnícke právo podstatne väčšiu časť nehnuteľnosti ako jej prináležala, bez akejkolvek finančnej alebo inej refundácie v prospech žalovaného. Súd prvej inštancie z výpovede a z písomných podaní zistil, že žalobkyňa nikdy nežiadala zmeniť stav užívania nehnuteľnosti, tento jej vyhovoval. Nikdy nevyzvala žalovaného, aby užíval výlučne časti parciel a stavieb podľa spoluvlastníckeho podielu, zrejme z dôvodu, že si bola vedomá, že užívané nehnuteľnosti sú taktiež nadužívané nad jej spoluvlastnícke podiely. Nárok považuje žalovaný za nedôvodný a rozhodnutie súdu prvej inštancie za právne správne.

Spolu s vyjadrením k odvolaniu bolo súdu doručené aj osobitné ručne písané vyjadrenie žalovaného popisujúce genézu vzťahov strán, nezhody, konflikty, krivdy, ponosy na žalobkyňu a syna žalovaného. K podaniu je pripojená aj sťažnosť žalovaného adresovaná Mestu Gabčíkovo zo dňa 2.9.2021 na syna žalovaného a žalobkyňu z dôvodu, že neprimerane blízko jeho nehnuteľnosti postavili objekty. Pripojené sú tiež dve fotografie, z ktorých nie je zjavné, čo zobrazujú a tri fotografie zobrazujúce výbeh so sliepkami a parkujúce vozidlá. Ďalšou prílohou je list adresovaný advokátkou žalobkyne žalovanému zo dňa 29.9.2016 a sťažnosť žalovaného Mestskému úradu Gabčíkovo doručenú 21.6.2019 na objekty postavené v blízkosti nehnuteľnosti žalovaného.

V replike prostredníctvom svojej advokátky žalobkyňa poprela tvrdenia žalovaného, že sa strany nedohodli o spôsobe užívania nehnuteľností a že žalobkyňa, ani syn žalovaného sa nedomáhali ich užívania s tým, že nadužívanie pretrváva doposiaľ. Podľa žalobkyne od zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva k žiadnemu nadužívaniu nedochádza. Žalovaný sa však neustále obracia na rôzne inštitúcie s podnetmi proti žalobkyne. K bytu č. X na prízemí a k bytu č. X na prvom podlaží neexistoval a ani neexistuje spoločný vchod. Parc. č. 207/1 nie je predmetom žaloby tak ako iné parcely, na ktoré právna zástupkyňa vo vyjadrení poukazuje. Parc. č. 207/3 je plochou pod dielňou, ktorú v rozhodnom období manžel žalobkyne spoločne so žalovaným neužíval, pretože žalovaný ju uzamkol, preto ani časť tejto parcely nemohla byť žalobkyňou s manželom užívaná ako kurín. Žalobkyňa od smrti manželky žalovaného nemohla chodiť do bytu, pretože žalovaný vymenil zámky. Manžel žalobkyne od incidentu dňa 8.8.2016, kedy žalovaný syna fyzicky napadol, sa už nepokúšal o dohodu, o užívaní spoločných nehnuteľností. Žalobkyňa odkázala na dôvody svojho odvolania, na ktorom trvá v plnom rozsahu.

K replike žalobkyne bolo pripojené písomné vyjadrenie žalobkyne k písomnému vyjadreniu žalovaného. V podaní žalobkyňa obdobne popisuje zo svojho uhla pohľadu celú genézu vzťahov medzi stranami. Poukazuje na krivdy, nezhody a konflikty, obracia sa pritom osobne na žalovaného. K podaniu žalobkyňa pripojila lekárskeho nálezu zo dňa 8.8.2016, z ktorého vyplýva, že syna žalovaného (manžela žalobkyne) v uvedený deň napadla iná osoba, udrela ho opakovane päťou do tváre, čím utrpel popísané zranenia.

Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. e), g) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

Predmetom konania vymedzeným žalobou je nárok žalobkyne voči žalovanému na zaplatenie sumy 5.600,- Eur za nadužívanie dotknutých nehnuteľností, ktoré boli v spoluvlastníctve strán, za obdobie 32 mesiacov od 1.6.2016 do 23.8.2018 (kedy bolo podielové spoluvlastníctvo zrušené a vypořádané).

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý je v danom konaní viazaný tak rozsahom ako i dôvodmi uplatnenými v odvolaní, bolo posúdiť, či boli naplnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, písm. g) tohto ust., že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a písm. h) cit. ust., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci tak, ako ich žalobkyňa konkretizovala v podanom odvolaní popísanom vyššie.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových či právnych záverov súdu prvej inštancie dotknutých odvolaním odchýliť, pričom ani nezistil, že by prvoinštančný súd nevykonal také navrhnuté dôkazy, ktoré by boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, nezistil ani prípustnosť ďalších prostriedkov procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, preto nemôže dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

V prvom rade odvolací súd sa plne stotožnil s postupom prvoinštančného súdu, ktorý svoje rozhodnutie prioritne oprel o rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 140/2013 zo dňa 21.2.2013, ktorý plne odobril závery všeobecných súdov podľa ktorých, ak záujem spoluvlastníka užívať spoločné nehnuteľnosti preukázaný nebol, tak nebolo preukázané, že vzniklo právo v zmysle § 137 ods. 1 OZ na poskytnutie peňažnej náhrady za to, že druhý spoluvlastník bol vylúčený z užívania spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, keď vylúčenie z užívania bolo zavinené žalovaným, pričom svojho práva sa ani súdnou cestou žalobcovia nedomáhali, hoci tak urobiť mohli. V danom konaní nebolo preukázané, že by sa žalobcovia a žalovaní dohadovali o hospodárení so spoločnou vecou v zmysle § 139 ods. 2 OZ. Z ich výsluchu vyplynulo, že nemali záujem užívať spoločné nehnuteľnosti. Ústavný súd v danom prípade nezistil taký výklad rozhodných zákonných predpisov, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Závery, ku ktorým krajský súd dospel preto nemohol označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne nedôvodné, keďže majú oporu v zákone a sú jasne a dostatočne právne zdôvodnené. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nadväzne prvoinštančný súd v danej veci správne považoval za podstatné, že nebola naplnená jedna z podmienok na vznik nároku žalobkyne na náhradu za neužívanie nehnuteľností a to jej vôľa a úmysel dotknuté nehnuteľnosti užívať v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu a skutočnosť, že v užívaní jej bránil žalovaný. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala že v rozhodnom období rokov 2016 – 2018 svoj úmysel vyššie uvedené spoločné nehnuteľnosti v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu

užívať, vo svojej výpovedi jednoznačne uviedla, že nežiadala od žalovaného kľúče, nežiadala, aby jej sprístupnil užívanie spoločnej nehnuteľnosti. V tejto súvislosti prvoinštančný súd správne poukázal na to, že na tom nič nemení ani to, že v rozhodnom období boli vzťahy medzi stranami naštrbené. Žalobkyňa teda nepreukázala svoj záujem o užívanie svojich podielov na nehnuteľnostiach a ani, že jej v užívaní spoločných nehnuteľností bránil žalovaný. Správny je preto záver súdu prvej inštancie, že keďže žalobkyňa nepreukázala svoj úmysel užívať vyššie uvedené nehnuteľnosti, ani nepreukázala, že by jej v užívaní spoločných vecí bránil žalovaný, nemohlo dôjsť zo strany žalovaného k jej vylúčeniu z tohto užívania zavinením žalovaného. Neboli preto splnené podmienky, aby bolo žalobe vyhovené a žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni žalovanú sumu z titulu nadužívania spoločných nehnuteľností.

Uvedené pre vec rozhodné skutkové závery pritom jednoznačne vyplývajú z výpovedí strán na pojednávaní pred prvoinštančným súdom dňa 11.11.2021, ako sú popísané vyššie v ods. 4 tohto odôvodnenia. Z výpovede žalovanej jednoznačne vyplýva, že kľúče od vymenených zámkov nechceli, ani si ich od žalovaného nepýtala, nevyzvala žalovaného, že chce tieto nehnuteľnosti užívať, nežiadala ho o sprístupnenie spoločných nehnuteľností a neposlala mu ani žiadnu písomnú výzvu. Obdobne žalovaný vypovedal, že kľúče od bytu žalobkyňa a jeho syn nepýtali, nežiadali ho, aby mohli do bytu chodiť, maštal' uzamknutá nebola, dielňa bola zamykaná len navečer a žalobkyňa kľúče od maštale a dielne v rozhodnom období nepýtala, ani nepovedala, že to chce užívať.

Za takto zisteného skutkového stavu, s poukazom na predtým uvedené právne posúdenie, nebolo potrebné vykonávať už žiadne ďalšie doplňujúce dokazovanie a to ani výsluchom manžela žalobkyne (syna žalovaného), s čím sa prvoinštančný súd vyčerpávajúco vysporiadal v odseku 21 až 23 odôvodnenia svojho rozsudku. Vykonanie navrhnutých dôkazov by boli nadbytočné, nespôsobilé zvrátiť zistený skutkový stav a v rozpore s hospodárnosťou civilného sporového konania (čl. 17 základných zásad CSP).

Na uvedených skutkových záveroch, že žalobkyňa v rozhodnom období vo vzťahu k žalovanému neprejavila vôľu a úmysel užívať uvedené nehnuteľnosti, ich užívania sa nijako nedomáhala a žalovaný jej v užívaní nebránil, čo bola aj podľa citovaných záverov Ústavného súdu SR základná podmienka pre priznanie nároku v zmysle § 137 ods. 1 OZ, nemôžu nič zmeniť tvrdenia žalobkyne o zlých vzťahoch medzi stranami, ktoré jej vraj v uplatňovaní jej spoluvlastníckych nárokov bránili. Akokoľvek zlé vzťahy spoluvlastníkov nemôžu brániť minimálne tomu, aby sa spoluvlastníčka so svojou požiadavkou na užívanie spoločných nehnuteľností v rozsahu jej spoluvlastníckych podielov obrátila na druhého spoluvlastníka aspoň písomne. Ani tento možný postup žalobkyňa nevyužila. Žalobkyňa sa za daných okolností mala možnosť domáhať užívania svojich spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach aj súdnou cestou, čo tiež neurobila. Pokiaľ žalobkyňa v roku 2018 požiadala žalovaného o náhradu za jeho nadužívanie spoločných nehnuteľností, nešlo o domáhanie sa ich užívania z jej strany.

Keďže žalobkyňa sa podľa preukázaného relevantným spôsobom v celom rozhodnom období nedomáhala užívania svojho spoluvlastníckeho podielu na dotknutých nehnuteľnostiach, pričom zároveň nebolo preukázané, že by jej žalovaný v ich užívaní aktívne bránil, odvolací súd by považoval za nespravodlivé, aby za týchto okolností mala nárok späťne na finančnú náhradu za nadužívanie nehnuteľností žalovaným. Napokon, vzhľadom na rozporné výpovede strán, v konaní ani nebolo jednoznačne preukázané, ktoré z nehnuteľností a v akom rozsahu žalovaný nadužíval.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v spojení s odôvodnením preskúmaného rozsudku prvoinštančným súdom, po ustálení, že nebol naplnený ani jeden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou, odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny, včítane závislého a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého, avšak vecne správneho výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, potvrdil.

V tomto odvolacom konaní bol fakticky úspešný žalovaný a preto v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP by zásadne vzniklo právo na náhradu trov konania žalovanému voči žalobkyni. Odvolací súd bol ale v tomto spore (obdobne ako prvoinštančný) toho názoru, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktoré je dôvodné výnimočne náhradu trov konania stranám nepriznať. Tieto dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že ide o súdny spor v rámci blízkej rodiny – nevesta a svokor, medzi ktorými panuje dlhodobá emocionálna kríza vyplývajúca z množstva nakopených nevyriešených nedorozumení a konfliktov, priznanie náhrady trov jednej strane by krajne

negatívne vzťahy v blízkej rodine ešte viac vyhrtilo. Za daných okolností považoval odvolací súd za spravodlivé, aby si každá strana znášala vlastné trovy. Odvolací súd preto vo výroku II. tohto rozsudku vyslovil, že stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolaťom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolaťom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolať v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovoľať rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovoľať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovoľať uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovoľať poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).